

ПРАВООХОРОНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

УДК 340.149

DOI <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2025-2-14-21>**Бусол Олена Юріївна,**

доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник,

головний науковий співробітник

*(Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою**злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України, м. Київ)*ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4713-4546>ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
У ВОЄННИЙ ЧАС

У статті із застосуванням правового методу наукового пізнання розглянуто особливості державної політики забезпечення доброчесності працівників правоохоронних органів у воєнний час. Аналіз національного та зарубіжного законодавства, яке регламентує поведінку поліцейських, а також міжнародних правил здійснено із застосуванням компаративістського методу. Автором акцентовано увагу на необхідності опрацювання прикладного поняття доброчесності, що є особливо актуальним під час війни. Вирішення проблем доброчесності працівників правоохоронних органів потребує вжиття неординарних заходів законодавчою та виконавчою гілками влади, зокрема розробки критеріїв визначення поняття. Надважливим завданням України є включення в національну інформаційну стратегію заходів щодо формування свідомості працівників органів правопорядку в контексті дотримання ними доброчесної поведінки під час служби та як способу життя.

Ключові слова: доброчесність, корупція, державна політика, воєнний час.

Постановка проблеми. Як і останні десятиліття, нині базовою основою для подальшого демократичного розвитку України є та декларується європейський вибір, дотримання Україною загальнолюдських цінностей, ідеалів свободи та гарантій прав людини. Україна докладає певних політичних зусиль щодо прискорення вступу до Європейського Союзу та набуття статусу члена ЄС. Сьогодні «воєнну» Україну можна назвати більш стійкою та прагнучою до ідеалів свободи і демократії, ніж коли-небудь в історії, і навіть у будь-якому європейському суспільстві.

Міжнародні норми доброчесної поліцейської діяльності містяться в таких документах, як Кодекс поведінки посадових осіб щодо підтримки правопорядку [1], Декларація про поліцію [2], Європейський кодекс поліцейської етики (Комітет міністрів Ради Європи [3]. У Рекомендації Рес (2001)10 Комітету міністрів держав-членам щодо Європейського кодексу поліцейської етики [4] урядам держав-членів рекомендовано керуватися в національному законодавстві, практиці та кодексах поведінки поліції принципами, викладеними в тексті Європейського кодексу поліцейської етики (додаток до цієї рекомендації), з метою їх поступового впровадження та забезпечення ширшого поширення.

Семантичний аналіз розглянутих у статті понять дає підстави вважати, що етика – це загальноприйнята си-

стема правил, тоді як доброчесність – особиста якість, яка визначає, як людина застосовує ці правила у своїй поведінці, зокрема в професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми етики та моралі працівників правоохоронних органів були предметом вивчення таких вчених, як Гавриленко В. В. (2024), Колеснік Т. В. (2020), Свічкарьова Я. В. (2023), Шемчук В. В. (2023) та ін.

Гавриленко В. В. (2024) виявив в Україні закономірність, коли, крім суто правоохоронних органів, наділених спеціальною компетенцією на здійснення судової, прокурорської та поліцейської діяльності, формалізовані етичні норми поступово знаходять свій концентрований вираз у різного роду кодексах, що стосуються діяльності значної кількості категорій державних службовців майже у всій сфері забезпечення національного правопорядку [5]. Колеснік Т. В. (2020) здійснила аналіз проблемних аспектів, які спричиняють порушення службової дисципліни працівниками поліції. Ученою розглянуто правову основу професійної етики поліцейських, що складається з розгалуженої системи нормативно-правових актів різної юридичної сили, та охарактеризовано основні принципи діяльності поліції. Науковиця окреслила позитивні і негативні чинники нових положень Дисциплінарного статуту Національної поліції щодо залучення громадських активістів під час розгляду дисциплінар-

них справ [6]. Свічкарьовою Я. В. (2023) з'ясовано, що є етикою правоохоронних органів. Дослідниця розглядає професійну етику правоохоронних органів в широкому та вузькому сенсах. Сформованість відповідного рівня етичної компетенції дасть змогу працівнику правоохоронного органу ефективніше виконувати свій професійний обов'язок і сприятиме підвищенню його авторитету серед колег та населення [7]. Шемчуком В. В. (2023) проаналізовано етику діяльності прокурора через призму дотримання норм моралі. Дослідник обґрунтовано відзначає, що цілеспрямованого комплексного дослідження етики прокурорської діяльності у кримінально-процесуальній науці досі не проводилося. Крім того, більшість попередніх досліджень проведено до прийняття чинного нині КПК України, без урахування закріплених у ньому принципово нових для кримінального процесу положень, зокрема законодавчого закріплення принципів змагальності та рівноправності сторін, презумпції невинуватості, поваги до честі і гідності людини [8].

Розгляд безпосередньо такої правової категорії, як доброчесність, є в роботі Рядінської В. О., Карпушової О. В. (2021), які дійшли висновку, що складність, неоднозначність та різноплановість доброчесності як філософської та етичної категорії призвели до того, що в національному правовому полі з'явилося невизначене й неоднозначне поняття, трактування якого залежить від уявлень і усвідомлень особи, яка його тлумачить, унаслідок чого набуває ознак суб'єктивності, що негативно впливає на суспільні відносини, для врегулювання яких воно застосовується [9].

Як вчені у сфері етики та доброчесності, так і нечисленні (зважаючи на негативні, відкриті для широкого загалу соціологічні дослідження воєнних років) свідомі практичні працівники правоохоронних органів однастайні в тому, що однозначне та зрозуміле формулювання місії поліцейської та інших служб є основою побудови системи професійної етики правоохоронців, яка визначає моральні відносини між ними та громадянами, і гарантією доброчесного способу життя.

Слід зазначити, що новітні дослідження вчених із розглянутої тематики переважно ґрунтуються на застарілих джерелах, комплексно наукова проблема не розглядалася, тому досі є перспективним її вивчення, зокрема з урахуванням зарубіжного досвіду.

Предметом дослідження цієї статті є особливості державної політики забезпечення доброчесності працівників правоохоронних органів в Україні у воєнний час. **Метою статті** є загальний аналіз і характеристика державної політики забезпечення доброчесності працівників правоохоронних органів в Україні у воєнний час, виявлення особливостей, які заважають реформам системи.

Виклад основного матеріалу. Рішенням Кабінету Міністрів України 04.03.2023 ухвалено Державну антикорупційну програму на 2023–2025 роки [10] з виконання Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки [11], яка є стратегічно важливим для України нормативно-правовим документом, кроком до європейського та євроатлантичного майбутнього України. Якісна імплементація програми створить для громадян і бізнесу найкращі умови для розвитку саме в Україні, а також забезпечить вступ України до Європейського Союзу, НАТО, Організації економічного співробітництва та розвитку. Це важливо не лише для членства України у Європейському Союзі та прозорості повоєнної відбудови, але й насамперед для відповіді українцям стосовно запиту суспільства на справедливість (84 % громадян готові виходити на протести проти корупції).

Державна антикорупційна програма передбачає понад 1700 заходів (що вважаю занадто перевантаженою, розпорошеною, а тому нездійсненою в повному обсязі) у 15 сферах для зменшення рівня корупції та забезпечення доброчесності. Зокрема, у судочинстві, обороні, правоохоронній діяльності, державному регулюванні економіки, митній справі й оподаткуванні, містобудуванні й управлінні земельними ресурсами, корпоративному управлінні державними підприємствами, освіті, охороні здоров'я, соціальному захисті тощо. Також серед пріоритетів – забезпечення невідворотності відповідальності за корупцію та підвищення ефективності системи протидії їй.

Подальший моніторинг роботи уряду в напрямі протидії корупції покаже ефективність Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки. Поки що ця стратегія визначає декілька проблем у прокуратурі та органах правопорядку: 1) відсутність ефективної моделі призначення на посади, оплати праці, просування по службі та розгляду дисциплінарних скарг у системі Національної поліції; 2) потреба в удосконаленні процесу проведення незалежного оцінювання роботи антикорупційних органів і розробці механізмів притягнення до відповідальності.

Зазначені в документі очікувані стратегічні результати є цілком зрозумілими та потрібними, але, за нашими дослідженнями, не є новими, а є поточними, а тому не повинні включатися в нормативний документ такого рівня, як національна Стратегія, а саме: 1) унеможливлено існування конфлікту інтересів під час розслідування правопорушень стосовно співробітників Національного агентства, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів; 2) врегульовано питання щодо підстав для звільнення керівників правоохоронних органів у разі притягнення до адміністративної відповідальності за адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією; 3) запроваджено дієвий механізм здійснення незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Державна антикорупційна програма на 2023–2025 роки в частині запобігання корупції у таких пріоритетних сферах, як справедливий суд, прокуратура й органи правопорядку, виходить з того, що: 1) внутрішні управлінські процеси в органах прокуратури не завжди є прозорими й ефективними; 2) відсутня ефективна модель призначення на посади, оплати праці, просування по службі та розгляду дисциплінарних скарг у системі Національної поліції; 3) необхідним є удосконалення процесу проведення незалежного оцінювання роботи антикорупційних органів і розробка механізмів притягнення до відповідальності.

Зазначимо, що в національному законодавстві поняття доброчесності вперше з'явилося в Концепції адміністративної реформи в Україні від 22.07.1998 щодо діяльності органів виконавчої влади, проте в жодному нормативно-правовому акті не містилося його роз'яснень. У 2006 р. було прийнято Концепцію подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності». Проте досі існує правова невизначеність із кваліфікаційним оцінюванням як службовців, так і кандидатів на службу за критеріями доброчесності. Це яскраво продемонстрував конкурс на зайняття адміністративних

посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, оголошений у 2020 р., з виникненням випадків оскарження рішень комісії щодо непроходження деякими конкурсантами етапу конкурсу за цим критерієм. Парадокс у тому, що за відсутності визначення поняття доброчесності працівників правоохоронних органів у багатьох нормативно-правових актах воно присутнє, що потребує його прикладного застосування без конкретних критеріїв.

Дослідження особливостей застосування національними органами поняття доброчесності, вкрай необхідного у воєнний час, було б неповним без звернення до зарубіжного досвіду та бачення вирішення проблеми розвинутими державами. Так, у преамбулі Закону США «Про етику службовців державних органів» (1978) зазначено, що «державна служба ототожнюється з довірою суспільства. Кожен державний службовець зобов'язаний перед урядом Сполучених Штатів і своїми співгромадянами ставити вірність Конституції, законам і етичним принципам вище особистої вигоди. Для того щоб кожен громадянин мав повну впевненість у сумлінності Федерального уряду, кожен службовець зобов'язаний поважати та дотримуватися принципів етичної поведінки» [12].

За п. 25 європейського Модельного кодексу поведінки для державних службовців (2000), різноманітність завдань, які виконуються сучасною державною адміністрацією (членами якої є особи з різним вихованням і походженням), підвищує необхідність кодифікації правил поведінки порівняно з попередніми періодами, коли більш гомогенний персонал виконував схожі функції та поділяв подібні цінності [13]. В Австралії та Новій Зеландії існують ґрунтовні загальні кодекси, на базі яких міністерства та відомства створюють спеціальні кодекси, що відображають специфіку їх діяльності. В Ірландії у процесі модернізації системи державного управління етичні стандарти для державних службовців було зафіксовано в хартіях міністерств і відомств.

Зарубіжний досвід свідчить про те, що важливою умовою формування в суспільстві позитивного іміджу поліції є не лише законність, а й моральна виправданість її рішень і заходів. Розуміння цього факту демонструється як на міжнародному, так і на національному рівні, є предметом дискусій учених, обговорення практичними працівниками й експертами. Зокрема, Дж. Поллок, серед іншого, наводить такі аргументи на користь упровадження етичних принципів діяльності поліції: вибір ними конкретного рішення залежить від їх морально-психологічного стану; належне використання конфіденційної інформації повністю залежить від особистих якостей співробітників; для представників етнічних меншостей працівники поліції часто є уособленням усіх органів влади і суспільства загалом; некваліфіковані та протиправні дії працівників поліції призводять до значного збитку для іміджу всієї правоохоронної системи й органів державної влади [14].

Прикладом успішного впровадження етичних кодексів є служби поліції Канади, США, Австралії, Північної Ірландії. Кодекс етики поліцейських служб Королівства

Бельгії (2006) складається із 4 глав і містить 81 статтю. Структура і зміст Кодексу розроблялися за участю підрозділів Міністерства внутрішніх справ Бельгії, членів Консультативної ради мерів міст, Державної ради, представників громадськості. Розробники Кодексу поставили за мету спрямувати положення Кодексу на «розвиток внутрішньої культури поліцейських службовців, підбір і виховання персоналу, модернізацію системи поліцейського освіти, закріплення у свідомості правоохоронців загальнознаючих цінностей демократичного суспільства».

Кодекс професійної етики поліції Нідерландів (2013), розроблений поліцейським відомством, не розбитий на глави та містить найбільш цінні короткі приписи, сформульовані від імені поліцейського. Наприклад, одне з положень сформульовано так: «Я дію не з власного інтересу, а заради безпеки громадян, моїх колег і самого себе...» [15].

У суспільстві, зокрема серед науковців, є поширеною думка, що саме недосконалість антикорупційного законодавства, його безсистемність, необґрунтованість і непродуманість деяких положень є причиною неефективної антикорупційної діяльності. Проте справжня проблема полягає не тільки в недосконалості законодавчої бази щодо доброчесності, а (якщо брати ширше – стосовно протидії корупції) у її неефективному застосуванні та відсутності позитивної пропаганди доброчесного способу життя правоохоронців. Не можна закривати очі й на політичну корупцію, зрощену з органами правопорядку, про що йдеться в роботах вищезазначених авторів, адже це явище багаторічне, та ще довоєнне, і несе неабияку загрозу суспільству та демократії. Саме тому проблема потребує ґрунтовного кримінологічного дослідження та правового антикорупційного регулювання. Без спеціальних заходів комплексної протидії корупції, насамперед в економіці, стабілізувати становище, що склалося нині, складно. Під час війни, як ніколи, потрібна злагоджена ефективна політика, координація дій, тісне співробітництво і взаємодія всіх гілок влади в цій сфері.

Висновки. Зрушення ситуації на краще у вирішенні зазначених проблем потребує від законодавчої та виконавчої гілок влади неординарних заходів із наведення законності й ладу в економіці та передусім посилення контрольних, фінансових і владних функцій. В Україні реформа правоохоронних органів, на наш погляд, потребує переосмислення та ґрунтовного наукового забезпечення з урахуванням міжнародних норм. Насамперед центральним об'єктом досліджень повинні стати правила прийняття управлінських рішень, які мають бути чітко, однозначно виписані в нормах права. Саме на цій стадії управління є найбільше зловживань корупційного характеру. А стратегічні рішення держави повинні передбачати заходи з культивування доброчесної поведінки органів правопорядку. Особливістю державної політики забезпечення доброчесності працівників правоохоронних органів є невизначеність критеріїв цього поняття, зокрема відсутність норм доброчесної поведінки правоохоронців у воєнний час.

Список використаних джерел

1. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку : прийнятий резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 17 грудня 1979 р. № 34/169. База даних «Законодавство України». URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_282 (дата звернення: 01.06.2025).
2. Декларація про поліцію : прийнята та проголошена резолюцією Парламентської асамблеї Ради Європи від 8 травня 1979 р. № 690 (1979). База даних «Законодавство України». URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803 (дата звернення: 25.05.2025).

3. Європейський кодекс поліцейської етики : Рекомендація Rec (2001) 10 Комітету Міністрів Ради Європи від 19 вересня 2001 р. *Право*. URL: <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/rec1.pdf> (дата звернення: 01.06.2025).
4. Про Європейський кодекс поліцейської етики : Рекомендація Rec (2001) 10 Комітету Міністрів державам – учасникам Ради Європи, ухвалена Комітетом міністрів 19 вересня 2001 р. на 765-му засіданні заступників міністрів. *Право*. URL: <https://pravo.org.ua/wp-content/uploads/old/files/Criminal%20justice/rec1.pdf> (дата звернення: 01.06.2025).
5. Гавриленко В. В. Система міжнародно-правових принципів – основа правового регулювання діяльності національних правоохоронних органів. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2024. № 5. С. 879–876. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.05.134>.
6. Колесник Т. В. Регламентация етичної поведінки працівників поліції у сфері забезпечення дисципліни праці. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2020. № 2. С. 57–61. DOI: <https://doi.org/10.15421/392043> (дата звернення: 01.06.2025).
7. Свічкарьова Я. В. Професійна етика у діяльності правоохоронних органів. *Науковий вісник Ужгородського університету* / голов. ред. Ю. М. Бисага. Ужгород, 2023. Т. 2. Вип. 76. С. 75–78. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.76.2.12>.
8. Шемчук В. В. Професійна етика діяльності прокурора. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 1. С. 77–85. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2023-1-10>.
9. Рядінська В. О., Карпушова О. В. Правові проблеми визначення доброчесності як правової категорії в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Вип. 65. С. 43–50. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.65.7>.
10. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 р. № 220. Кабінет Міністрів України. *Урядовий кур'єр*. 2023. № 53.
11. Антикорупційна стратегія на 2021–2025 роки. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Antykoruptsiyna-strategiya-na-2021-2025-rr.pdf> (дата звернення: 03.05.2025).
12. Правила етичної поведінки державних службовців (досвід країн Європейського Союзу та США) : інформаційна довідка Європейського інформаційно-дослідницького центру. Європейський інформаційно-дослідницький центр. URL: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29069.pdf> (дата звернення: 01.06.2025).
13. Codes of conduct for public officials. Recommendation Rec (2000) 10 and explanatory memorandum. URL: <http://workspace.unpan.org/sites/internet/Documents/UNPAN038306.pdf>.
14. Pollock J.M. *Ethics in Crime and Justice*. 3rd ed. Belmont, California : Wadsworth Publishing, 1997. 350 p. (P. 3).
15. Волошенюк О. В. Закордонна практика впровадження етичних кодексів у поліцейську діяльність. *Правоохорона функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми* : матеріали міжнар. наук. практ. конф., 17 травня 2019 р. Харків : ХНУВС, 2019. С. 47–49. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/17_05_2019/pdf/20.pdf.

References

1. Kodeks povedinky posadovykh osib z pidtrymannia pravoporiadku [Code of Conduct for Law Enforcement Officials]: pryiniaty rezoliutsiieiu Heneralnoi Asamblei OON vid 17 hrudnia 1979 r. № 34/169. *Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy”*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_282 (accessed: 01.06.2025) [in Ukrainian].
2. Deklaratsiia pro politsiuu [Declaration on the police]: pryiniata ta proholoshena rezoliutsiieiu Parlamentskoi asamblei Rady Yevropy vid 8 travnia 1979 r. № 690 (1979). *Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy”*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803 (accessed: 25.05.2025) [in Ukrainian].
3. Yevropeyskyi kodeks politseiskoi etyky [European Code of Police Ethics]: Rekomendatsiia Rec (2001) 10 Komitetu Ministriv Rady Yevropy vid 19 veresnia 2001 r. *Pravo*. Retrieved from <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/rec1.pdf> (accessed: 01.06.2025) [in Ukrainian].
4. Pro Yevropeyskyi kodeks politseiskoi etyky [About the European Code of Police Ethics]: Rekomendatsiia Rec (2001) 10 Komitetu Ministriv derzhavam-uchasnytsiam Rady Yevropy, ukhvalena Komitetom Ministriv 19 veresnia 2001 r. na 765-mu zasidanni zastupnykiv ministriv. *Pravo*. Retrieved from <https://pravo.org.ua/wp-content/uploads/old/files/Criminal%20justice/rec1.pdf> (accessed: 01.06.2025) [in Ukrainian].
5. Havrylenko, V.V. (2024). Systema mizhnarodno-pravovykh pryntsyipiv – osnova pravovoho rehuliuвання diialnosti natsionalnykh pravookhoronnykh orhaniv [System of international legal principles – the basis for legal regulation of the activities of national law enforcement agencies]. *Elektronne naukovye vydannia “Analitichno-porivnialne pravoznavstvo”*, 5, 879–876. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.05.134> [in Ukrainian].
6. Koliesnik, T.V. (2020). Rehlamentatsiia etychnoi povedinky pratsivnykiv politsii u sferi zabezpechennia dystsypliny pratsi [Regulation of ethical conduct of police officers in the field of ensuring labor discipline]. *Aktualni problemy vitchyznianoï yurysprudentsii*, 2, 57–61. DOI: <https://doi.org/10.15421/392043> (accessed: 01.06.2025) [in Ukrainian].
7. Svichkarova, YaV. (2023). Profesiina etyka u diialnosti pravookhoronnykh orhaniv [Professional ethics in law enforcement]. Yu.M. Bysaha (Ed.). *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*, 2, 76, 75–78. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.76.2.12> [in Ukrainian].
8. Shemchuk, V.V. (2023). Profesiina etyka diialnosti prokurora [Professional ethics of a prosecutor's activities]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, 1, 77–85. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2023-1-10> [in Ukrainian].
9. Riadinska, V.O., & Karpushova, O.V. (2021). Pravovi problemy vyznachennia dobrochesnosti yak pravovoi katehorii v Ukraini [Legal issues of defining integrity as a legal category in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu*, 65, 43–50. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.65.7> [in Ukrainian].
10. Kabinet ministriv Ukrainy (2023). Pro zatverdzhennia Derzhavnoi antykoruptsiinoï prohramy na 2023–2025 roky [On approval of the State Anti-Corruption Program for 2023–2025]. *Postanova Kabinetu ministriv Ukrainy vid 4 bereznia 2023 r. № 220. Uriadovyi kurier*, 53 [in Ukrainian].

11. Antykorupciina stratehiia na 2021–2025 roky [Anti-corruption strategy for 2021–2025]. Natsionalne ahentstvo z pytan zapobihannia koruptsii. Retrieved from <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Antykorupciina-strategiya-na-2021-2025-rr.pdf> (accessed: 03.05.2025) [in Ukrainian].
12. Pravyla etychnoi povedinky derzhavnykh sluzhbovtiv (dosvid krain Yevropeiskoho Soiuzu ta SSHA) [Rules of ethical conduct for civil servants (experience of European Union countries and the United States)]. *Informatsiina dovidka Yevropeiskoho informatsiino-doslidnytskoho tsentru – Yevropeyskyi informatsiino-doslidnytskyi tsentr*. Retrieved from <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29069.pdf> (accessed: 01.06.2025) [in Ukrainian].
13. Codes of conduct for public officials. Recommendation Rec (2000) 10 and explanatory memorandum. Retrieved from <http://workspace.unpan.org/sites/internet/Documents/UNPAN038306.pdf> [in English].
14. Pollock, J.M. (1997). *Ethics in Crime and Justice*. 3rd ed. Belmont, California: Wadsworth Publishing. 350 p. (P. 3) [in English].
15. Volosheniuk, O.V. (2019). Zakordonna praktyka vprovadzhennia etychnykh kodeksiv u politseisku diialnist [Foreign practice of implementing codes of ethics in police activities]. *Pravookhoronna funktsiia derzhavy: teoretyko-metodolohichni ta istoryko-pravovi problemy: materialy mizhnar. nauk.prakt. konf., 17 travnia 2019 r.* Kharkiv: KhNUVS. P. 47–49. Retrieved from https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/17_05_2019/pdf/20.pdf [in Ukrainian].

Busol Olena,

Doctor of Law, Professor, Chief Researcher
*(Interagency Research Center on Problems
 of Combating Organized Crime under the National
 Security and Defense Council of Ukraine, Kyiv)*
 ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4713-4546>

FEATURES OF PUBLIC POLICY ENSURING THE INTEGRITY OF LAW ENFORCEMENT OFFICIALS IN WARTIME

In the article, with the use of the legal method of scientific knowledge, the peculiarities of the state policy of ensuring integrity of law enforcement officials in wartime are considered. The analysis of national legislation, which regulates the behavior of police. The concept of virtuous by national and foreign bodies is made using the comparative method. Solving the problems of integrity of law enforcement officials requires extraordinary measures on law and order both by legislative and executive branches of power. The concept of integrity of law enforcement officials requires the development of criteria for its definition. The subject of research of this article is the peculiarities of the state policy of ensuring virtue of law enforcement officials in Ukraine in wartime. The purpose of the article is the general analysis and characteristics of the state policy of ensuring integrity of law enforcement officials in Ukraine, identifying features that interfere with the reforms of the system. The solution of these problems requires extraordinary measures from the legislative and executive branches of power to guide the law and order in the economy, to strengthen control, financial and power functions. In Ukraine, law enforcement reform requires rethinking and thorough scientific support, taking into account international norms, and the realities of wartime. The central object of research should be the rules of management decisions, which should be clearly written in the rules of law. It is at this stage of management that the most corruption abuses are. And strategic decisions of the state should include measures to promote the virtuous behavior of the law enforcement agencies. The peculiarity of the state policy of ensuring the integrity of law enforcement officials is the uncertainty of the criteria of this concept, in particular the absence of norms of virtuous behavior of law enforcement in wartime.

Key words: virtue, corruption, state politics, wartime.